

Lausunto

11.06.2025

Asia: VN/18837/2024

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi rakennuksissa käytettävien energiamuotojen kertoimien lukuarvoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lämpöinsinööriyhdistys LIVI ry kiittää mahdollisuudesta lausua asetuksesta.

Pidämme myönteisenä, että energiamuotokertoimia päivitetään vastaamaan paremmin todellisia primäärienergiakertoimia. Tämä tukee vähäpäästöisen rakennuskannan tavoitetta.

Uudistetun rakennusten energiatehokkuusdirektiivin mukaisesti on ymmärrettävää tuoda energiamuotokertoimet uusiutuvan ja uusiutumattoman energian laskentaa varten. Samalla tämä tuo kuitenkin mukanaan merkittävän riskin asetuksen vaikeaselkoisuudesta. Luonnoksen mukaan asetuksessa olisi neljä rinnakkaista energiamuotokertoimien versiota. Suosittelemme arvioimaan mahdollisuutta käyttää todennettuja kansallisia primäärienergiakertoimia, mikä vähentäisi poliittisen vaikuttamisen riskiä.

Emme pidä erillisten energiamuotokertoimien käyttöönottoa päästöttömille rakennuksille tarkoituksenmukaisena. Direktiivin mukaan päästöttömiä rakennuksia aletaan rakentaa vaiheittain vasta tulevana vuosina, ja olemassa olevia rakennuksia korjataan päästöttömiksi vain tietyin ehdoin. Samaan aikaan energiatodistuksia uusitaan rakennuksiin, jotka eivät täytä päästöttömän rakennuksen määritelmää. Näemme parempana ratkaisuna yleisten energiamuotokertoimien käytön kaikissa rakennuksissa jatkossakin.

Perustelumuistion perusteella energiamuotokertoimien valinta vaikuttaa poliittisesti ohjatulta ja suosii tiettyjä energiamuotoja. Tämä ei saa johtaa maantieteelliseen eriarvoisuuteen, jota syntyy, jos paikallisiin kaukolämpöverkkoihin sovelletaan verkkokohtaisia kertoimia. Taloudellisia vaikutuksia

arvioitaessa ei ole huomioitu verkkokohtaisten kertoimien vaikutusta rahoituspäätöksiin tai rakentamisen kannattavuuteen.

E-luvun keskeinen tavoite on mahdollistaa rakennusten energiatehokkuuden vertailtavuus. Vaikka kansalliset kertoimet estävät vertailun valtioiden välillä, kansallinen vertailtavuus on säilytettävä. Verkkokohtaiset kertoimet voivat palvella energiayhtiöiden tavoitteita, mutta eivät tue energiatehokkuuden vertailua. Samanlaiset rakennukset voivat saada eri E-luvut pelkästään sopimustensa perusteella. E-luvun tulee perustua rakennuksen teknisiin ratkaisuihin, ei kaupallisiin sopimuksiin. Vertailtavuus on tärkeä ominaisuus myös rahoituksen ja EU-taksonomian vuoksi.

Asetuksessa tulee määritellä selkeästi, mitä tarkoitetaan kaukolämmöllä ja -jäähdytyksellä. Määritelmän tulisi perustua tekniseen ratkaisuun. Usean rakennuksen yhteiset energiaratkaisut, kuten korttelilämmitys, yleistyvät, ja selkeä määrittely on tarpeen tulkintojen yhdenmukaistamiseksi.

E-luvun sitominen alkuperävarmennettuihin energialähteisiin ei kuvaa rakennuksen energiatehokkuutta. Jos tätä logiikkaa laajennetaan, tulisi myös korkeamman päästötason verkkojen käyttäjien saada korkeampi E-luku. Nykyinen malli, jossa kaikki käyttävät keskimääräistä lukua ja puhtaamman energian käyttäjät saavat paremmat E-luvut, johtaa hyödyn kaksinkertaiseen laskemiseen.

E-luvun ja päästölaskennan päällekkäisyys valmistelussa on ongelmallista. Päästölaskennassa voidaan huomioida paikalliset päästökertoimet ja rakennuksen yksityiskohdat, mutta E-luvun tulisi keskittyä puhtaasti rakennuksen energiatehokkuuteen.

LIVI on LVI-alalla toimivien ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden insinöörien asiantuntijayhdistys, joka on perustettu 20.12.1959.

Kaihua Ossi
Lämpöinsinööriyhdistys - Värmeingenjörsföreningen LIVI r.y.